

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Van liefdadigheid naar abortusstrijd: Leidse vrouwen en de Nederlandse vrouwenbeweging van 1860 tot 1990

Steen, A.P.W. van

Citation

Steen, A. P. W. van. (2023, November 22). *Van liefdadigheid naar abortusstrijd: Leidse vrouwen en de Nederlandse vrouwenbeweging van 1860 tot 1990*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3663571>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3663571>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Personenindex

Het uitgangspunt voor deze personenindex zijn de namen van personen die voorkomen in de lopende tekst, dus niet uit de tabellen, onder illustraties, als auteur of in boektitels of in de noten. Dikgedrukte namen zijn van sleutelfiguren met daarachter dikgedrukt de pagina (als en) waar zij nader worden geïntroduceerd.

- Aewerdonk, Elisabeth, 166
Agt, Dries van, 231, 252
Aken, Betty van, 63, **94**, 113
Aken-Taanman, Anneke van, 232, 273
Alings, Lambertus, 123, 133, 134
Alings, Maja (Maria), 133
Alings-van Mels, Elisabeth, 123, **133**, 134, 180, 183, 184, 186, 189, 190, 193, 204
Amptmeijer, Herman, 218
Amsberg, Ariane, 230, 271
Ancona, Hedy d', 222, 223, 230, 231, 271, 277, 311
Ansingh, Lizzy, 115
Antoniadis, Sophia, 103, 214, 310
Arkel, Dik van, 216, 242
Arkel, Margaretha van, 147
Arkel-van Dijk, Wilhelmina van, 147
Asser-Thorbecke, Wilhelmina, 165
Baalén, Anneke van, 228, 229
Baart-Braggaar, Suze, 159, 180, 182
Bakker-Nort, Betsy, 180, 184, 187, 188, 200
Bakker-van Gijzen, Hendrica, 66
Barge-Dreesmann, Theresia, 212
Beauvoir, Simone de, 227, 275
Beckers, Ria, 244
Beek, Meta van, 238
Beekhuis, Aleida (Bremmer-), 88
Beekhuis-Feddes, Geesje, 88
Beelaerts van Blokland-Kneppelhout, Johanna, 59
Beer-Meijers, Flora de, 68
Belle-van der Ster, Andrea van, 244
Bemmelen, Anna van, **76**, 144, 163
Bemmelen, Jenny van, **76**, 142, 144
Bensel-Burger, Els ten, 224
Berg, Margo, 267
Biegel, Betty, 142
Biegel-Schaap, Henderina, 63, 141, 142
Biema-Hijmans, Hannah van, 110, 185
Biesheuvel, Maarten, 227
Bijleveld, Catharina, 77, 80
Bijleveld, Leontine, 254, 262
Bijleveld-van Hoëvell, Elise, 126
Bisschop, Johanna, 82, 89
Blaman, Anna, 206, 278
Blavatsky, Helena, 143
Bloemendal, Caroline, 147
Blok, Petrus, 92, 97, 98, 300
Blom, Ellis, 238
Blom-Düren, Catharina, 135, 136, 190, 204
Blom-Vijlbrief, Co van der, **208**, 209
Blom-von der Nahmer, Emma, 67
Blöte-Brüggeman, Kitty, 134
Boddaert, Elisabeth, 100
Bodel Nijenhuis-Brillenburg, Cornelia, 26, 27, 31
Boer, Jan, 269
Boer-Zuidema, Minke de, 159
Boesjes-Hommes, Ina, 223, 304
Bohn, Nelly (Borel-), 51
Boissevain-Pijnappel, Maria, 118, 182
Boissevain-van Lennep, Mies, 205
Bolhuis, Johannes van, 76, 108, 135, 140
Bolland, Gerard, 113, 114
Boonacker-van Gogh, Bertha, 137
Bordewijk, Paul, 244
Borel, Henri, 88
Bos, Catharina, 144, 163
Bosch Kemper, Jeltje de, 44, 45, 47, 114
Bosch-de Jongh, Elisabeth van den, 201
Bosch-van der Tak, Paulina ten, 63, 152, 174
Bosman, Aleida, 192
Bosse, Titi (Bakker-)van, 101, 123, 124, 165, 185, 192
Bouhuijs-de Haan, Stieneke, 223, 225, 243
Bouterse, Sara, 144
Braam Houckgeest-van den Honert, Willemina van, 143
Braggaar, Dirk, 67, 159
Braggaar-de Does, Toos, 67, **159**, 160, 181, 182, 195, 201, 206, 209, 210, 213
Brakel, Nouchka van, 226
Brants, Jo, 136
Bremmer, Henk, 88
Brink, Albertina van, 81
Brouwer, Ina, 296
Brouwer, Willem, 120
Bruggen, Carry van, 103
Brijn Kops, Cornelia de, 35, 59, 60
Brijn, Maaïke de, **38**, 39, 135
Bruintjes, Geesje, 83
Brunt, Emma, 303
Brutel de la Rivière-Webb Knollaert, Sophia, 138, 144
Bryant, Anita, 280
Buren, Adriana (Rosenstein-)van, 89, 90
Burgersdijk-Elshout, Goverdina, 137, 144
Burgersijk, Pieter, 137
Burnier, Andreas, 278, 300, 304
Butler, Josephine, 15, 16, 58, 59
Buuren, Herman van, 139
Calcar-Schiotling, Elise van, 12, 27, 29, 37, 44, 77, 80
Caspel, Axel van, 235, 236, 276
Cler-de Bruin, Jo de, 181, 182, 207, 209
Cleveringa, Rudolph, 196
Coebergh, Dora, 31, 171, 172, **173**, 195, 213
Cohen Stuart, Nelly (Stokvis-), 94, 144
Cohen Tervaert-Israëls, Mathilde, 62, 63, 64, 110, 199
Colijn, Hendrik, 195
Coomans, Marlies (Ouwkerk-), 228, 301
Cort van der Linden, Pieter, 125, 128
Cosijn-Sanders, Alida, 143
Couperus, Louis, 103, 115, 161
Couvée, Adriana, 212
Dalen, Johanna, 76
Dam-Nederhoed, Wilhelmina van, 205, 207, 208
Dekker, Antje, 100, 101
Dekker-Fortanier, Clazina, 100
Deurlo, Pienk, 301
Diest Lorgion, Rudolphine, 50
Diest Lorgion-van Hoëvell, Godartine, 50, 142
Dietrich-de Rooij, Helena, 178, 181
Dijk, Frans van, 242
Dijk, Gerda van, 219, 224, 239, 240, 242, 243, 260, 286, 287, 305, 311
Dijk, Ite van, 253, 254, 258, 259, 260, 262, 263, 286, 287
Dijk-van Roosmalen, Jeanne, 242
Dissel, Catharina van, 100, 113, 166, 167
Divendal, Truus, 253
Domela Nieuwenhuis, Ferdinand, 133

Doorne, Lies van, 223, 228
 Dorp, Anneke van, 256
 Dorp, Gerard van, 100
Dorp, Lizzy van, 11, 16, 62, **90**, 91, 92, 94, 99, 100, 101, 104, 106, 109, 110, 111, 112, 113, 115, 118, 119, 123, 124, 125, 126, 139, 143, 144, 180, 197, 244
 Dorp-Beucker Andreae, Dieuwke van, 100
 Dorp-Verdam, Adriana van, 90, 109, 112
 Draayer, Jan, 115
 Driessche, Diana van den, 263, 307, 308
 Driessen, Rosalie, 172
 Driessen-de Fremery, Virginie, 48
 Driessen-Herckenrath, Cornelia, 172
 Driessen-von Forckenbeck, Emma, 33
 Drion, Huib, 224, 231, 242
 Drost, Johanna, 35
 Drucker, Hendrik, 141
 Drucker, Wilhelmina, 12, 19, 45, 68, 105, 154, 233
 Dubbeldeman-Trago, Cato, 159, 180
 Duijine, Catharina van, 143
 Durand, Marguerite, 92, 112
Eck, Daatje van, **162**, 163, 164, 165, 166, 171, 195
 Eck, Dirk van, 156, 162, 163
 Eck-Koch, Nela van, 156, 157, 158, 159, 162, 166
 Eckstein, Anna, 163, 164
 Eck-Swerms, Hiltje van, 166
 Eeden, Frederik van, 122
 Eeghen, Cornelis van, 117
 Eeghen-Boissevain, Maria van, 111, 117, 118, 143
 Eerdmans, Bernardus, 114, 175, 180, 190
Eerdmans-de Holl, Catharina, 37, 166, **175**, 180, 191
 Eggermont-Molenaar, Mary, 227
 Egmond-Sloos, Jannetje van, 156
 Eherenfest-Afanassjewa, Tatiana, 119
Eldering, Frouwina, 77, **85**, 86, 131, 195
 Eldering, Petrus, 195
 Emants, Marcellus, 116
 Emanuels, Natasja, 257
 Embden, David van, 108, 125
 Engelmann, Mathilda, 86
 Escher-Brosy, Emma, 180, 195
 Evenhuis-van Essen, Harmke, 223
 Everard, Myriam, 270, 280
 Everts-Goddard, Miems, 201
 Faber, Abraham, 147
Fallaux, Toos, 288, **289**
 Farensbach, Hermanie, 194
 Farjon, Irene, 234, 235, 238, 241, 247, 291
 Flothuis-van Dommelen, Jacoba, 64
 Fokker, Anthony, 139
 Fokker, Eduard, 139
 Fokker-Schotel, Petronella, 139
 Forel, August, 69, 70
 Fraenkel-Verkade, Els, 206
 Franke, Jannetje, 289
 Freezer, Harriet, 271
 Fremery-Herckenrath, Adela de, 48
 Frentzen-Sijthoff, Anna, 31, 35
 Friedan, Betty, 222, 227
 Fröbel, Friedrich, 77
 Fry, Elizabeth, 15, 16, 33
 Funke, Hillegonda, 180
 Fürth, Henriette, 121
 Geelkerken-Brusse, Irma, 213
 Geer, Maria van, 119
 Geer, Pieter van, 90
 Geldere-Vink, Johanna van, 227, 244
 Gelder-Jansen, Mien de, 140
 Gelder-Zaalberg, Wendalina van, 137
 Gerritsen, Carel, 65
 Ginjaar, Leendert, 255, 257
 Göbel, Marian, 277
 Goeje, Reinoudina de, 47
 Goeje-Brillenburger, Cornelia de, 31, 48
 Goekoop, Griet, 101, 144
 Goekoop, Sophia, 101, 109, 131
 Goekoop-de Jong van Beek en Donk, Cécile, 63, 70, 73, 91, 166
Goekoop-Ruys, Tjep, 229, **231**, 232, 233
 Gogh-Kaulbach, Anna van, 114, 116, 137
 Goldschmidt, Jenny, 308
 Gordon, Alwina, 100
 Gordon, Johanna (Overvoorde-), 80, 100, 171, 172
 Goudsmit, Anneke, 252
Goudsmit-Cohen, Aleida, **63**, 64, 142, 169, 170, 195, 197
Goudswaard-Knipscheer, Sara, **204**, 207, 210, 232
 Greer, Germaine, 227
 Greven, Hendrik, 145
 Greven, Willie, 145
 Grewel, Annemarie, 280, 304, 307
Griepkoven, Cätchen, **88**, 89, 141
 Groeneveld, Jantina, 146
 Groeneveld-Nieuwenburg, Margaretha, 175
 Groeneweg, Suze, 155, 190
 Groen-Nieuwenhuizen Segaar, Annie, 201
 Groll, Anna, 146
 Grondhout, Nannie, 96, 171
 Grutterink, Alide, 102, 215
 Gütlich, Eva (Biesheuvel-), 227
 Haaff, Geertruida van 't, 83, 86
 Haan-Groen, Elly den, 211
 Haanstra, Wijbrandus, 78
 Haar Romeny-Wachter, Ineke ter, 240
Haas, Albertine (Draayer-)de, 113, **114**, 115, 116, 144
 Haas, Albertine (Draayer-)de, 114
 Haas, Wander de, 95, 115
 Haasse, Hella, 206, 219
 Hageman, Esther, 279, 305
 Hall, Maja van, 288
 Hammer-du Saar, Marie, 82, 92, 136
 Harberts, Marijke, 216, 228
 Hardenberg, Louise, 77
Harteveld, Toos, **245**
 Harteveld, Bram, 29, 113, 132, 143
Harteveld, Hermine, 28, **29**, 37, 106, 113, 116, 117, 131, 143
 Harteveld-Groskamp, Henriëtte, 29, 30
 Hartog, Fransje de, 90
 Hartrop, Anna van, 143
 Hart-Visser, Henriette, 138, 165
 Hartz-Isaacson, Bé, 168
 Heemskerck Düker, Johanna, 144
 Heemskerk, Theo, 126
 Heerd tot Eversberg-Quarles van Ufford, Philippine van, 114
 Heeres, Jan Ernst, 114, 115, 138, 139, 178, 182
 Heeres-van Troostenburg de Bruijn, Anna, 139
 Heijermans, Ida, 64, 116
 Heinsius-Montijn, Anna, 64
 Heldring, Ottho, 35
 Helsdingen, Johanna (Germeraad-)van, 100
 Heringa, Gerarda, 144
 Heringa, Petronella, 144
 Hesselings-Salverda de Grave, Anna, 138
 Heutsz, Jo van, 162
 Hillen, Jacqueline, 173
 Hirschfeld, Magnus, 69, 70
 Hoekstra, Weltje, 36, 59, 77
Hoestra, Johanna, 76, 77, 85, **86**, 106, 120, 121, 131, 135, 136, 172
 Hoëvell, Cornelia, 142
 Hoëvell-Monod de Froideville, Jacqueline, 142
 Hofs, Johanna, 144, 146
 Hogendorp, Anna van, 15, 58, 59
 Hogendorp, Marianne (Klerck-)van, 15, 58, 59

Hoitsema, Aurelia, 81, 82, 93
 Hoitsema, Eva, 81, 82
 Hollander-van Es, Ank, 229
 Holswilder, Catharina, 143
 Hoogenstraaten-Vacher, Emilie, 75
 Hoogeveen, Karin, 254, 255, 259, 262, 263, 264
 Hoorn, Ine (Dielesen-)van, 305, 311
 Hoorn, Tine van, 92, 107, 206
 Horst, Elseles van der, 275
 Horst, Rutgerus, 100, 141
 Horst-Versteegh, Wilhelmina, 141
Hovens Grève, Catharina, 70, 96, 97, 137, 206, 215
Huet, Theodora, 86, 99, 122, 136, 165
 Huisman, Cornelia, 52, 53
 Hunsel, Maria (Dobberke-)van, 147
 IJdo-Weyers, Wilhelmina, 60
 Isaachsen-Dudok van Heel, Valborg, 116
 Itallie, Leopold van, 63, 102, 141, 197, 214, 215
 Itallie, Loes van, 183
 Itallie-Simons, Marianne van, 64, 141, 197
Itallie-van Embden, Wilhelmina van, 16, 63, 70, 90, 102, 108, 110, 115, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 129, 134, 140, 141, 144, 154, 164, 165, 166, 171, 174, 175, 178, 179, 180, 181, 183, 184, 185, 186, 189, 190, 194, 195, 196, 197, 199, 202, 314, 324
 Jacobs, Aletta, 64, 65, 92, 93, 94, 106, 107, 109, 110, 111, 112, 120, 124, 126, 134, 154, 164, 165, 185
 James-Brandes, Margaretha, 118
 Jansen-Kap, Hendrika, 140
 Jelgersma, Gerbrandus, 113, 147
 Jelgersma-Ris, Bertha, 114, 139
 Jesse, Marie, 82
 Jonckheer-Versteegh Meulemans, Marie, 118
 Jong van Beek en Donk, Benjamin de, 101, 108, 165
 Jonker-Westerveld, Lena, 97, 203
 Juffrouw Sonika en tante Gré, 280
 Juliana, koningin, 199, 203, 245, 247
 Juliana, prinses, 103
 Jungius, Marie, 70, 124
 Juta, Betsy, 75, 143
 Juta, Corrie (Eeltjes-), 143
 Juta-Winckel, Sophia, 143, 206
 Juynboll-Kern, Berta, 136
 Juynboll-Schouwenburg, Elsje, 137
 Juynboll-van IJsselsteyn, Maria, 195, 196
 Kaathoven, Anna van, 39, 88
 Kaathoven, Elize van, 39, 86, 87
 Kaay-Biskanter, Maria van der, 44, 48, 213
 Kaiser, Aletta, 31, 48
 Kaiser-de Visch Eijbergen, Maria, 143
 Kakebeeke-van der Put, Albina, 206
 Kallenberg, Hanneke, 267, 271, 286, 292
 Kamerlingh Onnes-Bijleveld, Elisabeth, 86
 Kappeyne van de Coppello, Annelien, 207, 210, 211, 305
 Kappeyne van de Coppello-Wijchers, Engelina, 211
 Kaptein, Adrianus, 135, 140
Karreman, Betty, 218, 219
 Kartini, Raden Adjeng, 103, 134, 139, 189, 234
 Kellenaers-Damerou, Anna, 172, 173
 Kerling-Simons, Cock, 210, 211, 244
 Kern, Maria (Suringar-), 137
 Kern, Rudolphine, 76
 Kern-Esbach, Anneke, 275
 Keulemans, gezusters C.A.A., 75, 76
 Kinschot-Dorhout Mees, Josina van, 201
 Klaverwijden-Bellaard, Agnes, 143
 Kleerekoper, Estella, 102, 107, 110
 Kleijn-van den Kerckhoff, Mathilda, 50
 Klerk, Petra de, 277
 Klompé, Marga, 199, 200
 Klück, Ceciël, 280, 281
 Kluijver, Clasina (de Jong van Beek en Donk-), 101, 108, 112, 165, 196
 Kluijver, Jan, 48, 113
Kluijver-Honigh, Marie, 29, 46, 48, 49, 54, 99, 101, 109, 113, 171, 174, 213
 Knappert, Emilie, 39, 77, 98, 162, 180
 Knappert, Laurentius, 137
 Knuttel, Joannis, 156
 Knuttel-Koch, Gien, 193, 195
 Knuyt, Cathy, 278, 279
 Kock van Leeuwen-Meihuizen, Anneke de, 232
 Koek, Hennie, 303
 Koenen, Tilly, 129
 Kolbert, Kathinka, 261, 280, 294
 Kol-Porrei, Nellie van, 116, 122, 167
 Kooi, Rinny, 310
 Kooiman, Louise, 187
 Koopman, Jan, 256, 257
 Koopmans van Boekeren, Catharina, 77
 Koppeschaar-van de Ven Sauveur, Anna, 95
 Kraaijeveld-Wouters, Jeltien, 231, 305
 Kraan, Tiny, 247, 258, 264, 270
 Kramers-de Vlaming Pleysier, Gerda, 196, 212
 Krantz, Cornelis, 27, 30, 79
 Krantz-van Dijk, Engelina, 27
 Kraus, Sabine, 262, 263, 265, 270, 275
 Kraus, Tessa, 287
 Kriest-Slok, Clasina, 165
 Kristensen-Heldring, Jacoba, 195, 212
 Krol, Ellen, 228, 243, 269
 Krom-Herderschee, Jeanne, 137
 Krom-van der Plas, Betsy, 180, 195
 Kruisinga, Roelof, 223
 Kruseman, Mina, 82
 Kuenen, Catharina, 38, 39, 77, 102
 Kuenen, Wilhelmina, 37, 39, 102, 107
 Kuenen-Wicksteed, Dora, 129
 Kunst-Maingay, Johanna, 142, 143
 Kutsch Lojenga, Sjoerdje, 76
Laaken, Christina (van Leeuwen-)van der, 119, 137, 160, 161, 166
 Lambert, Marushka, 287
 Langezaal, Ida, 95, 96
 Leeman-Knoop, Lineke, 235, 240
Leermakers, Ine, 234, 239, 241
 Leeuwen, Gerrit van, 161
 Levy, Arnold, 110
 Leydesdorff, Selma, 233, 253, 300, 302
 Librecht Lezwijn-Nierstrasz, Susanna, 29, 36
 Lichtenbelt, Johanna, 119, 137
 Limburg, Joseph, 110
 Linden, Henriette (van Dongen-)van der, 281, 288, 289, 310
 Link, café 'ma', 256, 269
 Lip-Schüdel, Alida van der, 49, 174, 212
 Lith, Margriet van, 75, 264, 267, 282, 305, 306
 Lith-Schumacher, Maria van der, 75
 Loenen-de Bordes, Henriette van, 110
 Loos, Ans de, 87
 Lorentz, Berta (de Haas-), 95, 97, 98, 115
 Lorentz, Hendrik, 76, 95, 113, 119, 162, 163, 192
Lorentz-Kaiser, Aletta, 11, 16, 28, 29, 31, 62, 64, 92, 94, 101, 104, 106, 107, 108, 109, 113, 115, 116, 118, 119, 120, 123, 126, 131, 132, 135, 139, 140, 143, 144, 147, 154, 166, 257, 314
 Lugt-Groeneboom, Anna, 134
 Lulofs, Alida (Schermerhorn-), 133
 Lulofs, Anna (de Graaff-), 133
Lulofs, Christine, 65, 96, 106, 119, 121, 123, 124, 131, 133, 134, 164, 190
 Lulofs-de Stoppelaar, Jacoba, 133
 Luyten, Lydia, 237, 291

Maasdijk, Elisabeth (Hannema-)van, 205
 Maclaine Pont, Cato, 82, 83, 86
 Maclaine Pont, Margaretha, 82
 Manders-Vermeulen, Johanna, 173, 201
 Manus, Rosa, 107, 169, 187, 189, 200, 285
 Marchant, Henri, 128, 129, 188
 Marijtje (Kee Groot), 107, 184, 190
 Maris, Corrie van, 310
 Marle-Hubregtse, Maria van, 189
Matthée, Zonneke, 303
 Mayer, Jeanette, 135
 Meelis-Voorma, Tonny, 228
 Meer van Kuffeler, Cor van der, 110, 111, 128, 299
 Meester, Johan de, 63
 Meijer, Christa, 242
 Meijers, Eduard, 136, 195, 196, 197
 Meijers-Gottschalk, Tony, 136, 138, 165, 173, 195, 197, 206
 Meinkema, Hannes, 271
 Meintema, Annie (Gransch-), 217
 Meltzer, Pink, 310
 Mendels, Josepha, 115
 Menger, Truus, 209
Merens, Dieke (van Arkel-), 215, 216, 217, 223, 226, 239, 242, 243
 Meus, Corrie, 257, 269, 270
 Meyboom, Margaretha, 167
Michelsen, Albertine, 86, 87, 102
 Mierop, Lodewijk van, 70
 Mohammad Achmad, Iwanah, 189
 Molenaar-Buyser, Nel, 222, 223
 Molleman-Leefderink, Jacqueline, 224
 Morée, Marjolein, 302, 306
 Mulder, Pieter, 140
 Mulder-van Driel, Engelina, 140, 171
 Muller-Lulofs, Marie, 133
 Multatuli, 90, 116
 Munster, Jan van, 122
 Naber, Johanna, 15, 74, 93, 187
 Nassau Noordewier, Anna (Pannekoek-), 156, 157
 Nelissen, Anton, 123
 Nes-van der Pol, Sophia van, 60, 61
 Nicolaas II, tsaar, 162
 Nienes, Alida van, 160, 206
 Nieuwenhuis, Anton, 108, 113, 162
Nieuwenhuis-von Uexküll Güldenbandt, Margarethe, 108, 109, 110, 114, 119, 121, 132, 136, 164, 166
 Nijland, Aleida, 92, 93, 97
 Noordewier-Reddingius, Aaltje, 157
 Noordman, Margaretha, 206, 207, 208, 210
 Noort-van Bohemen, Wilhelmina van, 193, 195
 Numan, Bernardine, 86
 Olivier, Nicolaas, 67
 Olivier-Schillemans, Johanna, 67
 Olpen-Huijgens, Anna van, 27, 46
 Oort, Henricus, 26, 33, 37, 83, 145, 147
 Oort, Ida (Snouck Hurgronje-), 87
 Oort-de Goeje, Elisabeth, 33
 Oort-Faber, Ruth, 147
 Ophuysen, Charles van, 88, 145
 Ophuysen-van Steeden, Ottoline van, 88, 145
 Oppenheim, Jacques, 31, 91, 107, 112, 122, 141, 162
 Oppenheim-van Hierop, Helena, 31, 86, 121, 141
 Opstelten-van Heuven, Maria, 138
 Oranje, Willem van, 310
 Oskam, familie, 127
Ouboter, Ellen, 241, 242, 254, 255, 257, 264, 269, 270, 276, 278, 279
 Outshoorn, Joyce, 300, 308, 309
 Oven, Hermann von, 141
 Overvoorde, Jacob, 81, 171
 Ovink-Soer, Marie, 77
 Pais, Arie, 305
 Panhuys-van der Lek de Clercq, Levina van, 49, 54, 55
 Pannekoek, Anton, 156
 Parmentier, Octavia, 80
Passchier, Hilda, 232, 239, 240, 241, 242, 252, 253, 254, 256, 262, 263, 271, 273, 283, 291, 292
 Pavlovic, Mira, 245
 Pel-van der Lelie, Maria, 138
 Perk, Betsy, 32, 44, 47
 Persant Snoep, Pieter, 140
 Pierson, Hendrik, 36, 58, 59, 82
Pietersen, Fokje, 292
 Pijl, Cato van der, 93, 94
 Pijnacker Hordijk, Maria, 102, 136
 Pijnacker Hordijk-Pijnacker Hordijk, Maria, 136
 Pijper, Fredrik, 114
Pitlo, Anna, 84, 86, 106, 155, 156, 157
 Plessis, Esau du, 291
 Pluygers, Wilhelmina, 30
 Poelgeest, Hugo van, 138, 165, 166, 190
 Poelgeest-Brand, Johanna van, 134, 138, 165, 166, 180, 190, 204
 Polak, Anna, 110, 124
 Ponsen, Annelies, 292
 Poole, Samuel le, 84
Popta, Canna, 86, 99, 100, 101
 Postel-Coster, Els, 246, 308, 309
 Posthumus-van der Goot, Willemijn, 187, 189
 Postma, Hannemieke. *Zie* Meinkema, Hannes
 Pothuis-Smit, Carry, 155
 Prez, Caroline de, 140, 143
 Prez-Richardson, Alice de, 143
 Pronk, Jan, 246, 300
 Proot, Jo, 93
 Raalte, Ernst van, 90
 Raalte, Evaline (van Raalte-)van, 89, 90
 Raalte-Simons, Ida van, 201
 Rank, Maaïke, 52
 Rappard, Henriëtte, 51
 Rappard, Maria, 51
 Reedt Dortland, Pieter van, 99, 120, 140
 Regout, Robert, 57
 Reijst-Vreeburg, Betje, 123, 134, 174
 Reijt, Piek van der, 242, 253, 263, 293
 Rementería Troncoso, Ricardo, 290
Renaud, Catharina, 84, 86, 144, 171, 172, 174, 180
 Repelius, Betsy, 82
 Reudler, Jo, 95, 97, 99
Rhijn-Snouck Hurgronje, Anna van, 58, 59
 Riedel, Coba, 108, 138, 144
 Riedel, Joachim, 138
 Rienks, Martien, 138
 Rieu, Willem du, 47
 Rij, Tjeerd van, 244
 Rijpperda Wierdsma-van Traa, Anna, 52, 212
 Robertson, Suze, 115
 Roemer, Astrid, 277
 Rol, Pieternel, 288
 Roland Holst, Henriette, 39, 64, 87, 106, 121, 156, 157, 160, 161
 Romein-Verschoor, Annie, 113, 292, 309
 Römogens, Magda, 233
 Romme, Carl, 188
 Rood-de Boer, Madzy, 216, 226
 Ros-Vrijman, Wilhelmina, 143, 183
 Ruding, Onno, 285
 Ruiters, Job de, 255, 257
 Ruiters, Luuk de, 280
 Ruiters, Nellien de, 230, 244, 245, 247, 248, 271
 Rutgers van der Loeff-Ober, Els, 233, 243
 Rutgers-Hoitsema, Marie, 61, 65, 81, 85, 123
 Sablonière, Margriet de, 206

Salomons, Annie, 98, 103, 113, 114
 Sande Bakhuyzen-Gericke, Sophia van der, 49
 Sandick-van Schilfgaarde, Anna van, 161
 Santing, Mathilde, 280
 Sasburg, Catharina, 166, 206
Sasburg, Elisabeth, 166
 Sasburg, familie, 127, 166
 Savornin Lohman, Jacqueline (Soetenhorst-)de, 223, 237, 244, 309
 Sax, Marjan, 253
 Schadee, Nora, 238, 255
 Schaik-Dobbelman, Carolien van, 65
 Schepel-Verschoor, Marjoke, 227, 243, 244
 Schilthuizen, Fredrik, 135
 Schilthuizen-Timmerman, Wilhelmina, 135
 Schirmacher, Käthe, 121
Scholten, Anna, 32, 33, 35, 45, 48, 49, 53, 54, 55, 77, 80
 Scholten, Jan, 26, 32
 Scholten-van Iterson, Gonny, 295
 Scholte-Roghair, Gera, 51, 52, 166
 Schorer, Jacob, 69
 Schreijer, Cobi, 247, 259, 277
 Schreuder, Johan, 113
 Schreuder-Kruijt, Nelly, 113, 167
 Schrijvers, Joke, 246, 300, 306
 Schuijt Best, Margo, 129, 134
 Schutte-Philippus, Marlène, 241
 Schwartz, Thérèse, 125
 Schwimmer, Rosika, 121
 Segers, Eugene, 36
 Segers-Westhoff, Maria, 36
 Semina, 133
Serrurier, Cornelia, 98, 102, 103, 115, 136, 172, 214
 Servellen, Anja van, 230
 Siertsema, Bertha, 215
 Sijll, Jeanet van, 271
 Sijthoff-Plemp, Adriana, 31
 Sijtsma, Catharina, 136, 138, 165
 Sijtsma, Keimpe, 123, 136, 163, 180, 181, 190
 Sijtsma-de Groot, Gelske, 136
Sillevis, Annie (van Reedt Dortland-), 64, 97, 98, 99, 120, 126, 128, 136, 140, 166, 170, 172, 178, 184, 185, 186
 Slothouwer, Maria, 82, 89
 Smit, Anne Marie, 206, 212
 Smit, Joke (Kool-), 222, 223, 224, 229, 231, 242, 243
 Smit-Schoemaker, Nelleke, 243, 246
 Smits-de Wit, Clemence, 196
Smits-Witvliet, Nelly, 187, 188, 189, 194, 202, 204, 205, 207, 208, 212, 232, 315
 Smit-Visser, Trijntje, 143
 Snellen, Wilhelmina, 136, 181, 190
 Snouck Hurgronje, C., 88
 Soejono, Soepianti, 189
 Soer, Elise, 75, 76, 116
 Sparnaay, Marie, 77, 79, 80, 141
 Speyer, Betsy, 134
 Speyer-Cohen, Henriëtte, 134
 Stapert, Cornelia (Unger-), 89, 90, 147
 Stapert-Koning, Elisabeth, 90
Steenhauer, Anna, 206, 214, 215
 Stel-Vos, Roosje, 156
 Stigter, Dirk, 113, 137
 Stigter-Tieleman, Anna, 113, 137, 138, 143, 144, 166
 Stoffels, Karlijn, 270, 271
 Stoppelaar-Zeeman, Johanna de, 181
 Storm-van der Chijs, Minette, 12, 32, 44, 73, 80
 Strikwerda, Sienie, 294, 296
 Suringar, Sara, 76
 Suringar, Willem, 137
 Suttner, Bertha von, 163, 164
 Swiebel, Joke, 278
 Tartaud-Kleyn, Alida, 64
 Tendeloo, Corry, 187, 203
 Themann, Janette, 196
 Thiel-Wehrbein, Thiska, 129, 190
 Thierbach, Marie, 167
 Tieleman-van Braam Houckgeest, Engelina, 143
 Tieleman-van Hartrop, Maria, 143
 Tielman, Rob, 280
 Tilma-Schaaff, Sophia, 108
 Tjaden-van der Vlies, Anke (Enka), 160, 161
 Tjalsma, Jacobus, 159
Tjalsma-Vos, Johanna, 38, 137, 159, 160, 175
 Toorop, Jan, 75, 115
 Toynbee, Arnold, 39, 62
 Troelstra, Pieter Jelles, 106, 114, 126, 129, 155, 187
 Trouwee-van der Lucht, Antonetta, 67
 Trustfull, Lucy, 245
 Tussenbroek, Catharina van, 67, 68, 92, 97, 103, 178
 Tuuk, Titia van der, 50, 70
 Uhlenbeck, Christianus, 117
 Uildriks, Frederike van, 85
Uittenbroek-Rosenthal, Sophia, 167, 168, 175, 180
 Unger, Elizabeth (Meijer-), 90, 147
 Uyl, Joop den, 231, 248
Veenis, Els, 254, 255, 259, 262, 263, 264, 280, 294, 307
 Veldhuijzen-Dee, Wilhelmina, 59, 166
 Veldhuijzen van Zanten-Roest van Limburg, Thea, 246
 Venetiën, Elly van, 309, 310
 Verdam, Berta (Schim van der Loeff-), 161
 Verdam, Jacob, 92
Verloren van Themaat, Berend, 244
Verloren van Themaat-Steer, Mieke, 244
 Vernède, Pieterella, 120
 Versfelt, Ankie (Teulings-), 224, 300, 301
 Versluys-Poelman, Annette, 70, 106, 108, 178
 Verwer-Akerman, Treintje, 183
 Verwey-Jonker, Hilda, 200, 202, 203, 212
 Vlucht, Willem van der, 45, 113, 162
 Vollgraff, Johan, 139, 140
 Vollgraff-Valeton, Johanna, 139
 Volmer-Barth, Cokkie, 243
Voltman, Dirkje, 78, 172
Vos, Betsy, 108, 156, 157, 158, 166, 167
 Vos-Schaap, Maria, 141, 142, 157
 Vries, Matthias de, 90
 Vriese, Marie de, 35, 39
 Waal, Anna de, 200, 204, 207, 208
 Waard, Elly de, 277
 Waart van Gulik, Gerardus van der, 140
 Waart van Gulik-Pronk, Hendrika van der, 140
 Wagner, Ursula, 265, 279
 Wassen-van Schaveren, Paula, 231
 Waszkiewicz-van Schilfgaarde, Bertha, 32, 161, 162
 Weggemans, Minke, 230, 300
 Weijenberg, Philomeen, 287
 Werker, Willem, 125
 Wery, Laura, 173
 Wessel-Tuinstra, Elida, 244, 257
 Westerdijk, Jos, 277
 Westerman, Johanna, 180, 184, 189
 Westland, Cora, 122
 Wibaut, Floor, 156
 Wibaut-Berdenis van Berlekom, Mathilde, 155
 Wier, Sonja van, 217, 218
 Wijnaendts Francken, Johan, 69, 124
Wijnaendts Francken-Dyserinck, Welmoet, 16, 22, 53, 61, 62, 63, 68, 69, 70, 76, 90, 97, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 116, 118, 119, 123, 125, 126, 129, 154, 162, 167, 178, 179, 182, 185, 188, 189, 191, 201, 202, 203, 211
 Wijngaarden, Elisabeth van, 165
 Wijtenburg, Johannes, 143

Wilhelmina, koningin, 94, 125, 199, 201
Willemsen, Tineke, 300
Wissel, Anthonie van der, 137
Wissel-Herderscheê, Geertrui van der, 137
Wit, Augusta de, 116
Wolffensperger, Monica, 301, 304
Wolff-Middendorp, Gesiena de, 35, 36, 41, 58
Wolters, Johanna, 37, 38, 75, 86
Woud, Magdalena, 135

Wulfften Palthe-Broese van Groenou, Mien van, 199
Zande, Anne van de, 290, 291, 292
Zeelenberg, Nancy, 203
Zetkin, Clara, 158
Ziegelaar, Joke, 234, 251, 295, 301
Zijl, Ida van, 238, 239, 241, 253, 254, 255, 256, 258, 262, 263,
264, 270
Zon, Connie van der, 257, 264, 270

Bronnen en literatuur

Archieven

Atria. Kennisinstituut voor Emancipatie en Vrouwengeschiedenis:

- IIAV004: Archief Algemeene Nederlandsche Vrouwen Vredebond (ANVV) (1900-) 1914-1940, 1951, 1981-1983.
IIAV020: Archief Adrienne Minette Boissevain-van Lennep 1945-1949.
IIAV036: Archief Comité voor eene Gemeenschappelijke Actie tot Hervorming onzer Huwelijkswetgeving 1920-1985.
IIAV040: Archief Comité tot Verdediging van de Vrijheid van Arbeid voor de Vrouw 1935-1940, 1946, 1948.
IIAV047: Archief Dolle Mina 1968-1981.
IIAV077: Archief Internationaal Archief voor de Vrouwenbeweging (IAV) (1898-) 1935-1988 (1994).
IIAV081: Papers Aletta Henriëtte Jacobs 1871-1974.
IIAV092: Archief Korps Vrouwelijke Vrijwilligers Amsterdam (KVV) en Unie van Vrouwelijke Vrijwilligers (UVV), afd. Amsterdam 1938-1946.
IIAV109: Archief Nationaal Comité Internationaal Jaar van de Vrouw 1975 1973-1976.
IIAV110: Archief Nationale Tentoonstelling van Vrouwenarbeid 1898 1895-1901 (1923).
IIAV117: Archief Ned. Vereniging voor Vrouwenbelangen, Vrouwenarbeid en Gelijk Staatsburgerschap 1920-1994.
IIAV149: Archief Annie Sillevius 1907-1909.
IIAV176: Archief Vereniging Onderlinge Vrouwenbescherming (OV) 1897-1971.
IIAV196: Archief Man Vrouw Maatschappij (MVM) (1966-) 1968-1988 (-1992).
IIAV202: Papers Frederika Wilhelmina van Wulfften Palthe-Broese van Groenou 1907-1950.
IIAV203: Archief Wij Vrouwen Eisen (WVE) 1972-1999 (-2008).
IIAV204: Archief Esther Welmoet Wijnaendts Francken-Dyserinck (1869-) 1884-1956.
IIAV242: Archief Informatie- en Documentatiecentrum voor de vrouwenbeweging (IDC) (1969, 1973) 1974-1988.
IIAV292: Archief Nederlandsche Unie voor Vrouwenbelangen 1920-1930.
IIAV295: Archief Nederlandsche Bond voor Vrouwenkiesrecht (1899-) 1907-1920 (-1927).
IIAV311: Collectie Hendrika Wilhelmina Bernardina van Itallie-van Embden 1905-1925.
IIAV321: Archief Nationaal Bureau voor Vrouwenarbeid (NBV) (1863-) 1901-1951.
IIAV336: Archief Women's International League for Peace and Freedom (WILPF), afd. Nederland 1916-1919, 1937-1940, 1981-2013.
IIAV382: Archief Elisabeth Carolina van Dorp 1858-1948.
IIAV461: Archief Vereeniging voor Vrouwenkiesrecht 1906-1920 (-1938).
IIAV499: Archief Breed Platform Vrouwen voor Economische Zelfstandigheid 1982-1994
IIAV720: Collectie Internationaal Archief voor de Vrouwenbeweging (IAV) in Moskou ca.1890-1940.
IIAV733: Archief Algemene Nederlandse Vrouwenvereniging 'Tesselschade' 1872-1953, 1985.

Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO):

- NL-LdnRAL-0002: Inventaris van het archief van 'Ars Aemula Naturae', 1702-1933 (1971).
NL-LdnRAL-0022: Inventaris van het archief van de coöperatieve vereniging "Leidsche Coöperatieve Keuken", 1909-1936.
NL-LdnRAL-0086: Plaatsingslijst van het archief van de Vereniging Maatschappelijk werk in de ziekenhuizen te Leiden, 1915-1953.
NL-LdnRAL-0120: Algemeene Nederlandsche Bond Vrede Door Recht, afd. Leiden, 1904-1919.
NL-LdnRAL-0125: Plaatsingslijst van de archieven van het Chili Front Leiden e.a., 1973-1991.
NL-LdnRAL-0187: Overzicht van het archief van de Vereeniging voor Volkenbond en Vrede, afd. Leiden, 1919-1933.
NL-LdnRAL-0253: Plaatsingslijst van het archief van Stadskrant Leiden, 1981-1985.
NL-LdnRAL-0291: Plaatsingslijst van het archief van de HBS voor meisjes/Louise de Coligny Scholengemeenschap, 1881-1995.
NL-LdnRAL-0545: Inventaris van de archieven van de Vereeniging van Vrouwelijke Studenten te Leiden (VVSL), (1623) 1900-1972 (1990).
NL-LdnRAL-1298: Plaatsingslijst archief COC, afdeling Leiden, 1968-2000.
NL-LdnRAL-1512: Inventaris van het archief van de vereniging 'Afdeling Leiden der Algemeen Nederlandse Vrouwenvereniging "Tesselschade-Arbeid-Adelt"' (1874-2008).
Zonder nummer, on-geïnterviewd: Jongerenbeweging KWJ FNV 1970-1990.

Noord Hollands Archief:

Archief nr.364: H.A. Lorentz

Nationaal Archief:

- Archiefnummer 2.04.57: Inventaris van het archief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken: Afdeling Binnenlands Bestuur, (1870) 1879-1950 (1959), inv.nr. 1915-1924: Lijsten met handtekeningen behorende bij het volkspetitionnement voor grondwettelijke gelijkstelling van man en vrouw ten aanzien van het kiesrecht, georganiseerd door de Vereniging voor Vrouwenkiesrecht.
Archiefnummer 2.21.131: Inventaris van de persoonlijke papieren afkomstig van Hugo van Poelgeest (1879-1954).

Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG):

ARCH00811: Archief Leidse Kraakbond 1977-1986
ARCH00988: Archief Nederlandse Studenten Vakbeweging;
ARCH04669: Archief Kraken Leiden

Academisch Historisch Museum:

Leidse Studenten Vakbeweging
Vrolec-archief

Universiteitsarchief:

Universiteitsbibliotheek, archief Universiteit, AUI, AH9: Niet universitaire acties 1973-1978.

Privéarchieven:

Myriam Everard: Vrouwenhuis, PSP, WVE, Vrouwenorkest en andere stukken.
Ine Leermakers: Dolle Mina.
Agnes van Steen: Werkgroep Vrouwengeschiedenis Leiden, Vrouw en Universiteit, studentenbeweging.

Periodieken

Eerste feministische golf en verder:

Belang en Recht; De Ploeger, De Wig; De Proletarische Vrouw; De (Nederlands(ch)e) Soroptimist; Evolutie; Maandblad der Vereeniging Tesselschade; Maandblad der Vereeniging voor Verbetering van Vrouwenkleeding, Onze Kleeding; Maandblad van de Nederlandsche Vereeniging van Huisvrouwen; Maandblad van de Vereeniging voor Vrouwenkiesrecht; Maandblad van de Nederlandsche Vereeniging van Staatsburgeressen; Maandblad voor Vrouwenstudie; Orgaan van den Nationalen Vrouwenraad van Nederland; Vrouw en Gemeenschap; Vrouwenbelangen; Vrouwenarbeid: orgaan van de Vereeniging Nationale Tentoonstelling van Vrouwenarbeid; Vrouwenjaarboekje.

Overig:

De Levende Natuur; Het Gelukkig Huisgezin; Theosophia.

Tweede feministische golf:

Evolutie; Intern Blad van Dolle Mina; MVM Nieuwsbrief; MVM-Nieuws; Opzij.

Leidse bladen:

Briefin, Spotje; Leids Universiteitsblad (LUB); Acta et Agenda; Mare; Lotta. Kwartaalblad voor vrouwen aan de Universiteit; mini-Muurkrant; Nieuwsbrief LWH; Nieuwsbrief; Vrouwenkrant Leiden; Stadskrant Leiden.

Websites

Biografisch Woordenboek van het Socialisme en de Arbeidersbeweging in Nederland (BWSA); Biografisch Woordenboek van Nederland (BWN); Canon Sociaal Werk; Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland; Het Leidse Pluche; Historici; Humanitarisme; Joods monument; Nederlandse Vrouwenraad; Nieuw Malthusianisme. Geboorteregeling in Nederland (IISG); Onvoltooid verleden. Website voor de geschiedenis van sociale bewegingen; Parlement; Roze Zaterdag; Tesselschade; Vijf eeuwen migratie; Vredesmuseum; Vredesorganisaties in de periode 1918-1940; Vrouwen nu voor later. Tweede feministische golf online; Wie was wie; Wilhelmina Drucker.

Interviews

Leopold van Itallie wist in gesprekken zijn oma Wilhelmina van Itallie-van Embden tot leven te wekken.
Interviews met de als 'sleutelfiguren' aangemerkte personen: Toos Fallaux, Betty Karreman, Ine Leermakers, Ellen Ouboter, Fokje Pietersen, Els Veenis, Mieke en Berend Verloren, Anne van de Zande.
Overige gebruikte 'live' interviews, of via een vragenlijst (VL) met: Evelien Beentjes (VL), Dieky Dieben (VL), Dinie Craane, Lies van Doorne, Myriam Everard, Elsa van der Heiden (VL), Hilde Jansen (VL), Sabine Kraus (VL), Corrie Meus (VL), Francis Mok, Ceciel aan de Stegge (VL), Karlijn Stoffels (VL), Marleen Willekens (VL). Verder kreeg ik foto's en informatie van Jacqueline Piederiet en Marja Vis.

Literatuur

- Advokaat, M., T. Moll, J. Niekus, 'Geboortenregeling: een vrouwenzaak? Activiteiten van vrouwen en de vrouwenbeweging ten aanzien van geboortenregeling, 1881-1940', *Jaarboek voor vrouwengeschiedenis* 1 (1980) 111-140.
- Aerts, M. e.a. eds, *Gender and Activism. Women's voices in political debate, Jaarboek voor vrouwengeschiedenis* 35 (2015).
- Aerts, M., "'Laten zien hoe onmisbaar we zijn.' De Vrouwenstaking van 1981", in: M. Klein en S. Wieringa eds., *Alles kon anders. Protestrepertoires in Nederland, 1965-2005* (Amsterdam 2006) 19-38.
- Aerts, M., 'Om de kans op één vrouw in het parlement. De vrouwenkiesrechtbeweging tussen neutraliteit en richting', *Jaarboek Parlementaire Geschiedenis* (1999) 35-45.
- Aerts, M., *De politiek van de katholieke vrouwenemancipatie; van Marga Klompé tot Jacqueline Hillen* (Amsterdam 1994).
- Akkerman, T., en S. Stuurman eds., *De zondige riviera van het katholicisme. Een lokale studie over feminisme en ontzuiling 1950-1975* (Amsterdam 1985).

- Ammers-Küller, *De Opstandigen* (roman, 1925).
- Ancona, H. d', *Het persoonlijke is politiek* (Amsterdam 2003).
- Ancona, H. d', *Tien over tijd, 1968-1978* (Den Haag 1978). (MVM-uitgave bij het 10-jarig bestaan).
- Arkel-Merens, D. van, e.a., *De vrouw kruipt waar ze niet gaan kan* (Leiden 1970).
- Baar, M. de en F. Dieteren, "Koninginnen van de geest". Vrouwen als spirituele leiders bij uitstek', *Spiegel Historiae* 7/8 (2005) 311-317.
- Beaufort, F. de en P. van Schie, *De liberale strijd voor vrouwenkiesrecht* (Amsterdam 2019)
- Bekkenkamp, J., F. Dröes, A.-M. Korte eds., *Van zusters, meiden en vrouwen. Tien jaar feminisme en theologie op fakulteiten en hogescholen in Nederland* (Leiden-Utrecht 1986).
- Bevington, D. & C. Dixon, 'Movement-relevant Theory: Rethinking Social Movement Scholarship and Activism', *Social Movement Studies*, 4:3 (2005) 185-208.
- Bie, T. de, en W. Fritschy, 'De 'wereld' van Reveilvrouwen, hun liefdadige activiteiten en het ontstaan van het feminisme in Nederland', *Jaarboek voor vrouwengeschiedenis* 6 (1985) 30-58.
- Bierman, A.I., 'Alide Grutterink (1869-1927)', *Gewina*, 20:4 (1997) 286-297.
- Bijl, G., *Loopbaan en levensloop van onderwijzers en onderwijzeressen: sociale mobiliteit, huwelijk, inkomen, benoemingen en ontslag in het openbaar lager onderwijs in Groningen, ca. 1850-1920* (Groningen 2014).
- Bleich, A. e.a., *Vrouwen in links Mannenland* (Amsterdam 1980).
- Bleich, A. en P. de Vries, *Vrouwenstudies aan de Faculteit der Sociale Wetenschappen. Uitgangspunten, ontwikkeling, aanbevelingen* (Amsterdam 1977).
- Bleich, A. en M. van Weezel, *Ga dan zelf naar Siberië. Linkse intellectuelen en de Koude Oorlog 1945-1950* (Amsterdam 1978).
- Blok, E., *Uit de schaduw van de mannen. Vrouwenverzet 1930-1940* (Amsterdam 1985).
- Blok, E., *Loonarbeid van vrouwen 1945-1955* (Nijmegen 1978).
- Blok, J., 'Hemelse rozen door 't wereldse leven. Sekse en de Nederlandse burgerij in de negentiende eeuw', in: R. Aerts en H. te Velde eds., *Over Nederlandse burgerlijke cultuur vanaf de middeleeuwen* (Kampen 1998) 123-156.
- Bogers, I., *Mannen opzij, vrouwen vooruit? De geschiedenis van Dolle Mina 1970-1980* (Doctoraalscriptie, Nijmegen 1983).
- Bois-Reymond, M. du, J. Lamboo en M. Smits, 'Een onderzoek naar de sociale herkomst van de onderwijzer in de gemeente Leiden 1850-1900', *Pedagogische Studiën* 58 (1981) 1-12.
- Bolhuis, J.J. van, 'Levensbericht Elise Soer', *Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde* (1948-1949) 163-167.
- Bommeljé, E. en M. Derks, 'Internationale Ontwapening: Een Vrouwenzaak en een Vrouwenbelang?', *Vredesstreven in Nederland 1894-1960. Een bundel studies* (Nijmegen 1985) 24-42.
- Borkus, M., e.a., *Vrouwenstemmen. 100 jaar vrouwenbelangen. 75 jaar vrouwenkiesrecht* (Zutphen 1994).
- Bosch, M., *Strijd! De vrouwenkiesrechtbeweging in Nederland, 1882-1922* (Hilversum 2019).
- Bosch, M., *De liefde en de vrijheid, natuurlijk! Het dagboek (1877-1910) van Frederike van Uildriks* (Hilversum 2010).
- Bosch, M., *Een onwrikbaar geloof in rechtvaardigheid. Aletta Jacobs, 1854-1929* (Amsterdam 2009).
- Bosch, M., *Het geslacht van de wetenschap. Vrouwen en hoger onderwijs in Nederland, 1878-1948* (Amsterdam 1994).
- Bosch, M., en A. Kloosterman, *Lieve Dr. Jacobs. Brieven uit de Wereldbond voor Vrouwenkiesrecht 1902-1942* (Amsterdam 1985).
- Bouw, C., J. de Bruijn, D. van der Heiden, *Van alle markten thuis. Vrouwen- en genderstudies in Nederland* (Amsterdam 1994).
- Braun, M., "Die groote, machtige vereeniging 'vrouw'". De Vrije Vrouwenvereeniging: van civil society naar public sphere', *De Negentiende Eeuw* 33 (2009) 193-212.
- Braun, M., *De prijs van de liefde. De eerste feministische golf, het huwelijksrecht en de vaderlandse geschiedenis* (Amsterdam 1992).
- Briët, M., F. Kroon, B. Klandermans, *Vrouwen en de vrouwenbeweging. Een onderzoek naar de manier waarop vrouwen betrokken raken bij vrouwengroepen en het effect van wervingspogingen van de groepen* (Den Haag 1985).
- Brouns, M., *Vrouwenstudies in de jaren negentig* (Bussum 1995).
- Brouns, M., H. Harbers, *Kwaliteit in meervoud. Reflectie op kwaliteiten van vrouwenstudies in Nederland ('s-Gravenhage 1994).*
- Brouns, M., *Veertien jaar Vrouwenstudies in Nederland* (Groningen 1988).
- Bruijn, J. de, *Geschiedenis van de abortus in Nederland. Een analyse van opvattingen en discussies 1600-1979* (Amsterdam 1979).
- Brunt, E., *Je zal je zuster bedoelen. Eigentijds feminisme* (Amsterdam 1979).
- Bruyn-Hundt, M., *Vrouwen op de arbeidsmarkt. Nederlandse situatie in de jaren tachtig en negentig* (Utrecht 1988).
- Buchheim, E. e.a. eds., *Living concepts. 40 Years of engaging gender and history. Jaarboek voor vrouwengeschiedenis* 40 (2021).
- Buechler, S.M., 'Beyond resource mobilization? Emerging Trends in Social Movement', *The Sociological Quarterly*, 34:2 (1993) 217-235.
- Buelens, G., *De jaren zestig. Een cultuurgeschiedenis* (Amsterdam 2018).
- Coomans, M. en T. Weersma-Haworth, *Ervaringen met Vrouwenstudies Leiden 1977-1978* (Leiden 1978).
- Costera Meijer, I., *Het persoonlijke wordt politiek. Feministische bewustwording in Nederland 1965-1980* (Amsterdam 1996).

- Cramer, I., M. Kranenburg en J. Terlingen, *Het Grof schandaal. Blauwdruk van de bezetting van de Koninklijke Nederlandsche Grofsmederij* (Leiden 1978).
- Derks, M., *Heilig moeten: radicaal-katholiek en retro-modern in de jaren twintig en dertig* (Hilversum 2007).
- Dieben, D., 'Vrouwen en Vrouwenbeweging' in: K. Plug, J.M. Wiersma, *Doorbraak en traditie. Veertig jaar PvdA-Leiden* (Leiden 1986) 26-29.
- Dieteren, F., 'Het Poésie-album van Marie Porreij – de ontbrekende schakel tussen religie en vrouwenbeweging in het leven van Nellie van Kol', *Historica* 38:2 (2015) 23-27.
- Ditzhuyzen, R. van, *Dorothea Coebergh. Koetsen, klerken en 30 karbonaadjes. Jeugdherinneringen van een Leidse notarisdochter* (Leiden 1996).
- Drenth, A. van en F. de Haan, *The Rise of Caring Power. Elizabeth Fry and Josephine Butler in Britain and The Netherlands* (Amsterdam 1999).
- Dubois, O.W., *Reddende liefde. Het werk van de Heldringstichtingen in Zetten 1847-2010* (Hilversum 2010).
- Dumont, S., M. Otten, J. Spits, M. Zaal eds., *In haar verleden ingewijd. De ontwikkeling van vrouwengeschiedenis in Nederland* (Amsterdam 1991).
- Duivenvoorden, E., *Met emmer en kwast. Veertig jaar Nederlandse actieaffiches 1965-2005* (Amsterdam 2005).
- Duyvendak, J.W., 'Homoseksuelen: een nieuwe minderheid in ontzuilend Nederland' in: T. Sunier e.a. eds., *Emancipatie en subcultuur. Sociale bewegingen in België en Nederland* (Amsterdam 2000) 14-30.
- Duyvendak, J.W. ed., *De verzuiling van de homobeweging* (Amsterdam 1994).
- Duyvendak, J.W. e.a., *Tussen verbeelding en macht. 25 Jaar nieuwe sociale bewegingen in Nederland* (Amsterdam 1992).
- Eeten, P. van, 'Wandeling langs de roze kant van Leiden', *Jaarboek Dirk van Eck* (2010) 189-204.
- Eggermont-Molenaar, M., *De Juta-kinderen. Van Sunny Home tot een bunker in Berlijn* (Leiden 2021).
- Eggermont-Molenaar, M., *Eva Biesheuvel organiseert en doet* (Leiden 2020).
- Eijl, C. van, *Maandag tolereren we niets meer. Vrouwen, arbeid en vakbeweging 1945-1990* (Amsterdam 1997).
- Eijl, C. van, *Het werkzame verschil: vrouwen in de slag om de arbeid, 1989-1940* (Hilversum 1994).
- Essen, M. van, *Opvoeden met een dubbel doel. Twee eeuwen meisjesonderwijs in Nederland* (Amsterdam 1990).
- Essen, M. van, 'Strategies of women teachers 1860–1920: feminization in Dutch elementary and secondary schools from a comparative perspective', *Journal History of Education*, 28:4 (1999) 413-433.
- Ety, E., *Henriette Roland Holst 1869-1952. Liefde is heel het leven niet* (1996).
- Everard, M., 'De Vereniging voor Vrouwenkiesrecht afdeling Amsterdam in 1897. Een groepsportret', *Historica* 42:2 (2019) 44-50.
- Everard, M. en F. de Haan (ed.), *Rosa Manus (1881-1942). The International Life and Legacy of a Jewish Dutch Feminist* (Leiden/Boston 2016).
- Everard, M. en U. Jansz eds., *De minotaurus onzer zeden. Multatuli als heraut van het feminisme* (Amsterdam 2010).
- Everard, M., 'De waarheid te bevorderen, altijd en overal'. Titia van der Tuuk en het vrije denken als feministisch programma' in: M. Everard en U. Jansz eds., *De minotaurus onzer zeden: Multatuli als heraut van het feminisme* (Amsterdam 2010) 85-106.
- Everard, M., *Ziel en zinnen: over liefde en lust tussen vrouwen in de tweede helft van de achttiende eeuw* (Groningen 1994).
- Everard, M., 'Het burgerlijk feminisme van de eerste golf: Annette Versluys-Poelman en haar kring', *Jaarboek voor vrouwengeschiedenis* 6 (1985) 106-137.
- Everard, M., 'Vier feministen en het Nederlandsch Wetenschappelijk Humanitair Komitee', *Socialisties-Feministische Teksten* 8 (1984) 149-175.
- Fasseur, C., 'Van speeltuin tot bedrijf. Het bestuur van de universiteit' in: H.J. de Jonge en W. Otterspeer eds., *Altijd een vonk of twee. De Universiteit Leiden van 1975 tot 2000* (Leiden 2000) 7-14.
- Forel, A., *Het sexueele vraagstuk* (Amsterdam 1924).
- Freeman, J., *The politics of women's liberation. A case study of an emerging social movement and its relation to the policy process* (New York/London 1975).
- *Gedenkboek bij het 25-jarig bestaan van de Vereniging voor Vrouwenkiesrecht 1894-1919* (Amsterdam z.j.(1919)).
- *Gedenkboek Nederlandsche Bond voor Vrouwenkiesrecht 1907-1917* (Amsterdam z.j. (1917)).
- *Gedenkboek. Vijf en twintig jaren arbeids van den Nederlandschen Vrouwenbond tot verhooging van het Zedelijk Bewustzijn* (Groningen 1909).
- *Gedenkboek van de tentoonstelling 'De Vrouw, 1813-1913', Meerhuizen, Amsterdam* (Amsterdam 1913).
- *Gedenkboek. Louise de Coligny-HBS Gemeentelijke HBS voor Meisjes te Leiden* (Leiden 1963).
- *Gedenkboek: Onderlinge Vrouwenbescherming 1897-1922* (z.p. 1922).
- Goekoop-de Jong van Beek en Donk, C., *Hilda van Suylenburg* (roman, Amsterdam 1897).
- Greshof, D., 'Van rozenkrans tot brood en rozen. Herinneringen aan een onderzoek naar Dolle Mina Den Bosch', in: M. Aerts e.a., *Heden Verleden Vrouwen 1. Het vrouwelijk georganiseerd* (Amsterdam 1986) 37-53.
- Grever, M. en B. Waaldijk, *Feministische Openbaarheid. De Nationale Tentoonstelling van Vrouwenarbeid in 1898* (Amsterdam 1998).
- Grever, M., *Strijd tegen de stilte. Johanna Naber (1859-1941) en de vrouwenstem in de geschiedenis* (Hilversum 1994).
- Groenier, G., *Vijf dagen bedenktijd. Leven na Dolle Mina* (autobiografische roman, 1999).
- Haas-Lorentz, G.L. de (ed.), *H.A. Lorentz : impressions of his life and work* (Amsterdam 1957).

- Hackett, S. E., 'The 'local turn' in historical perspective: two city case studies in Britain and Germany, *International Review of Administrative Sciences* 83:2 (2017) 340–357.
- Harberts, M., *Doezamand* (roman, Amsterdam 1994).
- Harberts, M., *Afscheid van Joke Smit* (Amsterdam 1988).
- Harst, G. van der en L. Lucassen, 'Van Gelsenkirchen naar de Rijnsburgerweg. Duitse Dienstboden, 1918-1940', in: idem ed., *Nieuw in Leiden. Plaats en betekenis van vreemdelingen in een Hollandse stad (1918-1955)* (Leiden 1998) 65-75.
- Heijden, M. van der, *Denken is verrukkelijk. Het leven van Tatiana Afanassjewa en Paul Ehrenfest* (Amsterdam 2021).
- Heiligers, L. en W. El Shaffy, 'Van de schommelstoel naar het vrouwenkiesrecht. De strijd voor vrouwenrechten van Nederlandse vrouwen in Nederlands-Indië tussen 1908 en 1919', *Historica* 44:2 (2019) 62-67
- Hekma, G., *Homoseksualiteit in Nederland van 1730 tot de moderne tijd* (Amsterdam 2004).
- Hekma, G. e.a. eds., *Goed verkeerd. Een geschiedenis van homoseksuele mannen en lesbische vrouwen in Nederland* (Amsterdam 1989).
- Hellema, D., *Nederland en de jaren zeventig* (Amsterdam 2012).
- Hesselink, L. Q., *Genezers op de koloniale markt: inheemse dokters en vroedvrouwen in Nederlandsch Oost-Indië, 1850-1915* (Amsterdam 2009).
- Holthuis, L.B., *1820-1958 Rijksmuseum van Natuurlijke Historie* (Leiden 1995).
- Holtrop, A., "'Dames wilt u hier uw spandoeken neerzetten?' Tien jaar Dolle Mina', Bijlage *Vrij Nederland*, 15 maart 1980.
- Huberts, L. W. en W. J. van Noort, *Sociale bewegingen in de jaren negentig. Stand van zaken en vooruitblik* (Leiden 1989).
- Huisman, M. e.a., *Savannah Bay: Geschiedenis van een Bijzondere Boekwinkel 1975-2019* (Utrecht 2019).
- Hulshoff Pol, E., 'De eerste vrouwelijke studenten in Leiden', *MVVAO* 20:3 (1954) 8-16.
- Huussen, A.H., *De eerste vrouwelijke studenten aan de universiteit te Leiden 1878-1900. 120 biografische schetsen* (Soesterberg 2020).
- Itallie-van Embden, W., *Sprekende portretten. Tweede reeks* (Rotterdam 1928).
- Itallie-van Embden, W., *Sprekende portretten* (Leiden 1924).
- Jamison, A. & R. Eyerman, *Seeds of the Sixties* (California 1994).
- Janse, M., 'Towards a history of civil society', *De Negentiende Eeuw* 32:2 (2008) 104-121.
- Janse, M., *De afschaffers. Publieke opinie, organisatie en politiek in Nederland 1840-1880* (Amsterdam 2007).
- Janse, M., 'Réveilvrouwen en de strijd voor afschaffing van de slavernij (1840-1863)', *Documentatieblad voor de Nederlandse kerkgeschiedenis na 1800*, 26:59 (2003) 9-19.
- Jansen, L., *Women's International League for Peace and Freedom. Den Haag 1915 – 2015* (www.wilpf.nl).
- Jansz, U., *Denken over sekse in de eerste feministische golf* (Amsterdam 1990).
- Jansz, U., *Vrouwen ontwaakt! Driekwart eeuw sociaal-democratische vrouwenorganisatie tussen solidariteit en verzet* (Amsterdam 1983).
- Jensen, L., 'Bij uitsluiting voor de vrouwelijke sekse geschikt.' *Vrouwentijdschriften en journalisten in Nederland in de achttiende en negentiende eeuw* (Hilversum 2001).
- Jonker, I., *Huisvrouwenvakwerk. 75 jaar Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen* (Baarn 1987).
- Jongma, L., *Prosopografie 227 organisatrices Nationale Tentoonstelling van Vrouwenarbeid 1898* (Amsterdam 1998).
- Joosten, J.M., 'De Leidse tijd van H.P. Bremmer 1871-1895', *Leids Jaarboekje* (1971) 79-114.
- Kasteleyn, L., *Vervolging en bescherming, joden in Leiden 1933-1945* (Leiden 2003).
- Keesing, E., *Hoe ruim een kooi ook is. Leven en lot van Kartini en haar werk* (Amsterdam 1996).
- Klein, M. van der en S. Wieringa eds., *Alles kon anders. Protestrepertoires in Nederland, 1965-2005* (Amsterdam 2006).
- Klijnsma, M.H., *Om de democratie. De geschiedenis van de Vrijzinnig-Democratische Bond 1901-1946* (Den Haag 2008).
- Kloek, E. ed., *1001 vrouwen in de 20ste eeuw* (Nijmegen 2018).
- Kloek, E. ed., *1001 vrouwen uit de Nederlandse geschiedenis* (Nijmegen 2013).
- Kloek, E., *Vrouw des huizes. Een cultuurgeschiedenis van de Hollandse huisvrouw* (Amsterdam 2009).
- Knuttel, J.A.N., *Levensloop. Deel I* (met een biografisch portret door J. Slangen, Leiden 1989).
- Koenders, P., *Tussen christelijk réveil en seksuele revolutie. Bestrijding van zedeloosheid in Nederland, met nadruk op repressie van homoseksualiteit* (Amsterdam 1996).
- Kolf, M.C. van der, *Zeventig jaar vrouwenstudie* (Rotterdam 1950).
- Kooij, P., *Het landbouwonderwijs in de twintigste eeuw* (rjh.uh.rug.nl/ha/article/download/2160/2152).
- Korte, A-M., 'Feminisme of wetenschap? Theologische fakulteit van de Rijksuniversiteit Leiden' in: J. Bekkenkamp e.a. eds., *Van zusters, meiden en vrouwen. Tien jaar feminisme en theologie op fakulteiten en hogescholen in Nederland* (Leiden-Utrecht 1986) 27-37.
- Koster, A., 'Santpoortse vrouwen strijden voor kiesrecht. De 'Afdeeling Santpoort van de Nederlandsche Bond voor Vrouwenkiesrecht'', *Historica* 42:2 (2019) 57-61.
- Kramers, H., J. Slangen en M. Vroegindewij, *Het Leidse Volkshuis 1890-1980. Geschiedenis van een stichting sociaal-kultureel werk* (Leiden 1982).
- *Kronieken van de VVSL - opgetekend tussen de jaren 1900 en 1960* (Leiden 1960).
- Kroon, J.E., *Album Studiosorum Academiae Lugduno-Batavae MDCCCLXXV-MCMXXV* (Leiden 1925).
- Kroon, L., 'De Rooie Vrouwen. Feminisme en sociaal-demokratie', *Socialisties-Feministische Teksten* 4 (1980) 67-94.
- Laughlin, K.A., et al., 'Is it time to jump ship? Historians rethink the waves metaphor', *Feminist Formations* 22:1 (2010) 76-135.

- Leermakers, I., *Leidse STAG Drukkerij. Coöperatieve Vereniging U.A.. Deel 1 Noordeinde 5 (1972-1976). Een rebelse meid ...* (Leiden 2015).
- Leeuwen, M. van en A. Petterson, 'Drie akkoorden en loeiende Sirenes. Een interview met Karin Hoogeveen en Els Veenis': website: *Onvoltooid verleden. Website voor de geschiedenis van sociale bewegingen*.
- Leijnse, E., *Cécile en Elsa, strijdbare freules* (Amsterdam 2017).
- Leydesdorff, S. e.a. (samenstelling), *Feminisme 1, Te Elfder Ure 20* (1975).
- Linders, A., *'Frappez, frappez toujours!' N.S. Corry Tendeloo (1897-1956) en het feminisme in haar tijd* (Hilversum 2003).
- Loo, H. van der, e.a., *Een wenkend perspectief? Nieuwe sociale bewegingen en culturele veranderingen* (Amersfoort 1984).
- Loo, V. van de, *De vrouw beslist. De tweede feministische golf in Nederland* (Wormer 2005).
- Loo, V. van de, *Toekomst door traditie. 125 jaar Tesselschade-Arbeid Adelt* (Zutphen 1996).
- Lorentz, G.L. e.a., *Een wereldcorrespondentie van meisjes-studenten. Opstellen uit verschillende staten over vrouwenstudie* (Rotterdam 1910).
- Lieshout, M. van, 'Lustvijandig, wetenschappelijk, voorzichtig en volhardend; de Nederlandse homobeweging in het begin van de 20^e eeuw', *Groniek, Homoseksualiteit & geschiedenis* 66 (1980) 55-62.
- Lieshout, M. van, 'Een wat ethische, bezorgde toon.' Het tijdschrift *Dialogo 1965-1967* in: G. Hekma e.a. eds. *Goed Verkeerd. Een geschiedenis van homoseksuele mannen en lesbische vrouwen in Nederland* (Amsterdam 1989) 165-177.
- Loosbroek, T. van, en J. de Vries, *Betsy Repelius. Brieven aan Marie du Saar, 1891-1911* (Hilversum 2021).
- Lunsingh Scheurleer, Th.H., C. Willemijn Fock, A.J. Dissel, *Het Rapenburg. Geschiedenis van een Leidse gracht* (Leiden 1988).
- Maanen, R. van, 'De politieke omwenteling van 1919', *Leids Jaarboekje* (2019) 126-141.
- Maris, C. van (samenstelling en eindredactie), *Een armband rinkelt niet* (Leiden 2000).
- Matthée, Z., *Voor Volk en Vaderland. Vrouwen in de NSB 1931-1948* (Amsterdam 2007).
- Meer van Kuffeler, V.C. van der, 'De veranderde maatschappelijke en politieke verhouding van de Vrouw in Nederland', in: A. van Hogendorp en C. van der Hart, *Van vrouwenleven 1813-1913. Ontwikkelingsgang van het leven en werken der vrouw in Nederland en de koloniën* (Groningen 1913) 61-88.
- Megens, I. en P. Rol, 'Rijkesluisdochteren en arbeiderszonen', *Jaarboek voor de geschiedenis van socialisme en arbeidersbeweging in Nederland* (1979) 88-118.
- Meijer, M., 'Waar zijn de lesbiennes gebleven?', *De Correspondent*, 6-7-2016.
- Meijer, L., *Hedy. Feministe, politica, actievoerster* (Amsterdam/Antwerpen 2012).
- Meijer, M. ed., *Vrouwen kijken terug. Opgedragen aan dochters* (Haarlem 1999).
- Melucci, A., *Nomads of the present. Social movements and individual needs in contemporary society* (London 1989).
- Merens, D., *De verenigings situatie bij de vrouwelijke studenten te Leiden* (Leiden 1960).
- Mooij, A., *Branie. Het leven van Mina Kruseman (1839-1922)* (Amsterdam 2013).
- Morée, M., *'Mijn kinderen hebben er niets van gemerkt.' Buitenshuis werkende moeders tussen 1950 en nu* (Utrecht 1992).
- Mossink, M., *De levenbrengsters. Over vrouwen, vrede, feminisme en politiek in Nederland 1914-1940* (Amsterdam 1995).
- Mossink, M., 'Tweeërlei stroming? 'Ethisch' en 'rationalistisch' feminisme tijdens de eerste golf in Nederland', *Socialisties-Feministische Teksten* 9 (1986) 104-120.
- Mostert, G., *Marga Klompé 1912-1986. Een biografie* (Amsterdam 2011).
- Naber, J.W.A., *Het leven en werken van Jeltje de Bosch Kemper* (Haarlem 1918).
- Naber, J.W.A., *Wegbereidsters. Elizabeth Fry, Florence Nightingale, Josephine Butler, Priscilla Bright MacLaren* (Groningen z.j. (1909)).
- Naber, J.W.A., 'Levensbericht van Marg. W. Maclaine Pont 1852-1928', *Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde* (1929).
- Nabrink, G., *Seksuele hervorming in Nederland. Achtergronden en geschiedenis van de Nieuw-Malthusiaanse Bond (NMB) en de Nederlandse Vereniging voor Seksuele Hervorming (NVSH), 1881-1971* (Nijmegen 1978).
- Noordam, D.J., 'Een gezond lichaam of een reine geest. Kruistochten tegen onzedelijkheid in Leiden I, 1811-1889', *Leids Jaarboekje* (1992) 150-181 en idem: II, 1889-1912, *Leids Jaarboekje* (1994) 149-169.
- Olijslager, K., 'Motherhood, Domestic Display, and Democracy in the Exhibition 'The Dutch Woman 1898-1948'', *Jaarboek voor Vrouwengeschiedenis* 35 (2015): *Gender and activism. Women's voice in political debate* (2015) 133-150.
- Onderwater, P., *Van zeepsop en naaigaren. De Zita Vereeniging en de R.K. vakschool voor meisjes aan het Galgewater te Leiden, in de periode 1908-1972* (Leiden 2010).
- Onel, S., *Dames in Data: Vrouwenboekhandel GAIA – 1978*, website MdNL, geplaatst: 9-8-2017.
- *Onze mei. Een bundel jeugdherinneringen van Nederlandse schrijfsters* (Den Haag 1927).
- Oostrum, P. van, *MVM 1968-1988. Spoor van Vernieuwing* (Utrecht 1988).
- Oostrum, P. van, *Tussen konfrontatie en samenwerking. Vijftien jaar pennetrekken door de actiegroep Man Vrouw Maatschappij* (Zeist 1983).
- Otgaar, P., 'Het Nederlandsch Opvoedingshuis te Leiden, 1865-1866', *Jaarboek Dirk van Eck* (2011) 97-124.
- Outshoorn, J., 'Op zoek naar de vrouwenbeweging in de jaren negentig' in: T. Sunier e.a. eds., *Emancipatie en subcultuur. Sociale bewegingen in België en Nederland* (Amsterdam 2000) 30-50.
- Outshoorn, J., 'De vrouwenbeweging: gelijk of anders?' in: L.W. Huberts, W.J. van Noort, *Sociale bewegingen in de jaren negentig. Stand van zaken en vooruitblik* (Leiden 1989) 61-71.
- Outshoorn, J., *De politieke strijd rondom de abortuswetgeving in Nederland 1964-1984* (Amsterdam 1986).

- Outshoorn, J., 'Feminisme en marxisme: het relaas van een echtscheiding op zoek naar een omgangsregeling', *Tijdschrift voor vrouwenstudies* 7 (1981) 339-359.
- Outshoorn, J., 'Abortuskroniek IV: de strijd gaat door', *Socialisties-Feministische Teksten* 6 (1981) 214-229.
- Outshoorn, J. en M. van Soest 'Abortuskroniek III', *Socialisties-Feministische Teksten* 1 (1978) 270-279.
- Outshoorn, J. en M. van Soest, *Lijsbehoud. Tien jaar abortusstrijd in Nederland (1967-1977)* (Den Haag 1977).
- Outshoorn, J., *Vrouwenemancipatie en socialisme. Een onderzoek naar de houding van de SDAP ten opzichte van het Vrouwenvraagstuk tussen 1894 en 1919* (Nijmegen 1973).
- Overvoorde, P.P.J., "Als het maar tot iets leidt..." Mr. Dr. J.C. Overvoorde (1865-1930). *Strijder voor erfgoed en feminist* (Utrecht 2018).
- Parel, G. en M. van der Wouw, 'Kortom ... men was zeer betrokken.' *Het ontstaan en de ontwikkeling van vrouwenstudies aan de Nederlandse universiteiten 1974-1981* (Utrecht 1988).
- Pattynama, P., 'Haar naam was verbeelding. De droom van Lesbian Nation' in: Gert Hekma e.a. eds. *Goed Verkeerd. Een geschiedenis van homoseksuele mannen en lesbische vrouwen in Nederland* (Amsterdam 1989) 201-212.
- Pennen, T. van der, e.a., *Kraken en Volkshuisvesting* (Leiden 1983).
- Pisuise, J., *Dubbelbeeld. Twee vrouwen in oorlogstijd in Nederland en Indië* (Amsterdam 1985).
- Pley, G., 'Uit beschaafde nood geboren. De Algemeene Nederlandsche Vrouwen-Vereeniging 'Tesselschade' 1872-1898', *Jaarboek voor vrouwengeschiedenis* 2 (1981) 46-79.
- Plug K. en J.M. Wiersma, *No Pasaran. 10 jaar Chilifront Leiden* (Leiden 1984).
- Poelstra, J., 'De eerste vrouwelijke leden van de Maatschappij', *Nieuw Letterkundig Magazijn* 18:1 (2000) 16-23.
- Poldervaart, S. ed., *Leven volgens je idealen. De andere politieken van huidige sociale bewegingen in Nederland* (Amsterdam 2002).
- Poldervaart, S. e.a., *Vrouwenstudies. Een inleiding*, (Nijmegen 1983).
- Post, V., J. Oldersma en J. Outshoorn, 'Overwinteren of geruisloze mobilisatie? Ontwikkelingen in 'de' vrouwenbeweging in Nederland sinds de Jaren negentig', *Tijdschrift voor genderstudies* 2 (2006) 12-25.
- Posthumus-van der Goot e.a., *Van moeder op dochter. De maatschappelijke positie van de vrouw in Nederland vanaf de Franse tijd* (Nijmegen 1977).
- Pothuis-Smit, C. ed., *Wat deden de vrouwen met haar kiesrecht? Het algemeen vrouwenkiesrecht in de praktijk 1919-1940* (Amsterdam 1946).
- Postel-Coster, E. en J. Schrijvers, *Vrouwen op weg* (Assen 1976).
- Proost, K.F., *Henriette Roland Holst in haar strijd om gemeenschap* (Arnhem 1937).
- Ritter, P.H. ed., *Eene halve eeuw, 1848-1898. Nederland onder de Regeering van Koning Willem den Derde en het regentschap van Koningin Emma* (Amsterdam 1898).
- Ribberink, A., 'Dienstbaar, maar ook een tikje dominant. Vijf mannen binnen MVM 1968-1973 nader beschouwd', *Tijdschrift voor Genderstudies* 4 (2012) 18-30.
- Ribberink, A., *Leidsvrouwen en zaakwaarneemsters. Een geschiedenis van de aktiegroep Man Vrouw Maatschappij (MVM), 1968-1973* (Amsterdam 1998).
- Ribberink, A., 'Waarom de feministische golf terecht is', *Historica* 18:3 (1995) 3-5.
- Ribberink, A., *Feminisme* (Leiden 1987).
- Riedstra, A., *De traditie gekraakt. Een onderzoek naar de kraakbeweging in Leiden in de jaren 70 en 80* (eindschcriptie, Leiden 1994).
- Rietschoten, M. van, 'Een universitair emancipatiebeleid?', *Tijdschrift voor vrouwenstudies* 7 (1981) 452-461.
- Rijn, A. van, 'Treinen tussen twee werelden. Hongaarse kinderen en hun pleeggezinnen 1920-1928', in: G. van der Harst en L. Lucassen, *Nieuw in Leiden. Plaats en betekenis van vreemdelingen in een Hollandse stad 1918-1955* (Leiden 1998).
- Rijswijk-Clerkx, L.E. van, *Moeders, kinderen en kinderopvang. Veranderingen in kinderopvang in Nederland* (Nijmegen 1981).
- Romein-Verschoor, A., *Omzien in verwondering* (Amsterdam 1970).
- Rood-de Boer, M. ed., *Aletta... en later* (Arnhem 1968).
- Rossum, H. van., 'De gesubsidieerde revolutie? De geschiedenis van de vrouwenbeweging, 1968-1989', Duyvendak, J.W., e.a., *Tussen verbeelding en macht. 25 Jaar nieuwe sociale bewegingen in Nederland* (Amsterdam 1992) 161-180.
- Rümke, C., *Rebeka Aleida Biegel: Een Vrouw in De Psychologie* (Eelde 2006).
- Salomons, A., *Toen en nu. Herinneringen uit een lang leven* (Den Haag 1961).
- Salomons, A., *Een Meisje-Studentje* (1907).
- Sanders, H., *Images of aspiration/beelden van streven* (Amsterdam 2005).
- Schenk, M.G. ed., *Vrouwen van Nederland 1898-1948. De vrouw tijdens de regering van koningin Wilhelmina* (Amsterdam 1948).
- Schie, P. van, *Vrijheidsstreven in verdrukking: liberale partijpolitiek in Nederland 1901-1940* (Amsterdam 2005).
- Schmidt, A., *Mensen maken de stad. Gender en diversiteit in de geschiedenis van de Leidse stadscultuur* (oratie, Leiden 28 februari 2020).
- Schokking, J.C., *De vrouw in de Nederlandse politiek. Een inleidend onderzoek* (Assen 1958).
- Schreuder, A., N. Teeuwen, I. de Wilde, *Een verbond van gestudeerde vrouwen. 75 jaar Nederlandse Vereniging van Vrouwen met Academische Opleiding 1918-1993* (Hilversum 1993).
- Schrover, M., 'Rats, rooms and riots: Housing immigrants in the Dutch town Utrecht 1945-1970', *Journal of Migration History* 7 (2021) 244-271.

- Schrover, M., 'Multiculturalism, dependent residence status and honour killings: explaining current Dutch intolerance towards ethnic minorities from a gender perspective (1960-2000)', in: M. Schrover en D. Moloney (eds.), *Gender, Migration and categorisation: Making distinctions between migrants in Western countries (1900) 1945-2010* (Amsterdam 2013) 227-249.
- Schrover, M. en F. Vermeulen 'Immigrant Organisations', *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 31:5 (2005) 823-832.
- Schrover, M., *Een kolonie van Duitsers. Groepsvorming onder Duitse immigranten in Utrecht in de negentiende eeuw* (Amsterdam 2002).
- Schwegman, M., *Cleveringa en Meijers. Een weerbarstige geschiedenis van getuigen en overleven* (Cleveringa-lezing, Leiden 2017).
- Schedler, P. E., *Buitenstaanders binnenshuis. Vrouwen en homo's in organisaties* (Leiden 1992).
- Schuyf, J., *Een stilzwijgende samenzwering. Lesbische vrouwen in Nederland 1920-1970* (Amsterdam 1994).
- Sevenhuijsen, S., *De orde van het vaderschap. Politieke debatten over ongehuwd moederschap, afstamming en het huwelijk in Nederland 1870-1900* (Amsterdam 1987).
- Sillevius, A., *Een Meisje-Student over 'Een Meisje-Studentje'* (Rotterdam 1907).
- Slangen, J., *Dirk Antonie van Eck (1867-1948). De peetvader van de Leidse sociaal-democratie* (Leiden 1988).
- Sleebe, V., 'Verzuiling en ontzuiling' in: J.C.H. Blom ed., *Leiden. De geschiedenis van een Hollandse stad. Deel 4 vanaf 1896* (Leiden 2004) 100-125.
- Smit, C., *De Leidse Fabriekskinderen. Kinderarbeid, industrialisatie en samenleving in een Hollandse stad, 1800-1914* (Leiden 2014).
- Smit, C., 'Arbeidersvrouwen tussen fabriek en huisgezin : deel II: werk, opvoeding en huishouden', *Jaarboek Dirk van Eck* (2006) 73-116.
- Smit, J., *Er is een land waar vrouwen willen wonen: teksten 1967-1981* (samenstelling: J. de Wildt en M. Harberts, Amsterdam 1984).
- Soest, M. van, *Meid wat ben ik bewust geworden. Vijf jaar Dolle Mina* (Den Haag 1975).
- Sparnaay, M., *Het leven en werken, het lijden en strijden van onze fabrieksarbeiders* (Leiden 1899).
- Sparnaay, M., *Uit het leven van tuberculose-ljders en hunne gezinnen* (Leiden 1907).
- Sparnaay, M., *Verslagen van fabrieken en werkplaatsen waar vrouwen arbeiden op de Tentoonstelling vertegenwoordigd* (Leiden 1898).
- Splinter, L. van der, *Dertig jaar streven naar rein leven. De Rein Leven Beweging in Nederland (1901-1931)* (Doctoraalscriptie, Leiden 1986).
- Stam, D., 'Honderd jaar vrouwenkiesrecht en het koloniale Koninkrijk der Nederlanden', *Historica* 42:2 (2019) 68-73.
- Stam, D., *Briljante studente heel origineel, Negentig jaar Fonds Dr. Catherine van Tussenbroek voor vrouwen in de wetenschap* (Hilversum 2016).
- Steen, A. van, 'Wilhelmina van Itallie-van Embden (1870-1959): een strijdbare pacifiste', *Leids Jaarboekje* (2019) 142-157.
- Steen, A. van, "Onze karakters verschillen wel veel!" Wilhelmina van Itallie-van Embden en Welmoet Wijnaendts Francken-Dyserinck en hun relatie in de vrouwenbeweging', *Historica* 42:2 (2019) 51-56.
- Steen, A. van, 'De vergeten actiegroep Man Vrouw Maatschappij', *Leidschrift* 30:2 (2015) 31-52.
- Steen, A. van, *Strijdcultuur. Leids activisme in de jaren '70* (Leiden 2014).
- Steen, A. van, "De gehuwde vrouw moet maatschappelijk voelen.' De Tentoonstelling 'De Vrouw 1813-1913' en het maatschappelijk werk van Leidse vrouwen', *Jaarboek Dirk van Eck* (2013) 135-184.
- Steen, A. van, i.s.m. M. van der Grijn, J. Ploem-Zaaijer, E. Terwen-Dionisius en A. de Vries-Termijtelen, *Vrolec. Leidse hoogleraarsvrouwen een eeuw verenigd* (Leiden z.j. (2013)).
- Steen, A. van, 'Welmoet Wijnaendts Francken, een temperamentvol journaliste', *Nieuw Letterkundig Magazijn* 31:1(2013) 12-15.
- Steen, A. van, 'Een bres in de ivoren toren. De Studenten Vakbeweging (SVB) in Leiden (1963-1969)', *Jaarboek Dirk van Eck* (2012) 121-194.
- Steen, A. van, "vol moed en blakende van ijver'. Aletta Lorentz-Kaiser en de vrouwenbeweging in Leiden (1881-1912)', *Jaarboek Dirk van Eck* (2011) 125-166.
- Steen, A. van, 'Wandelen langs veertig jaar Leidse homobeweging (1968-2008), een inleiding', *Jaarboek Dirk van Eck* (2010) 177-188.
- Steen, A. van, "Geschikt voor het verzamelen van stof.' Annie Sillevius contra professor Blok in het debat over 'meisjesstudenten", *Jaarboek Dirk van Eck* (2009) 135-166.
- Steen, A. van, 'Ons Jaarboek: van losse artikelen naar gedrukt exemplaar', *Jaarboek Dirk van Eck* (2007-2008) 44-55.
- Steen, A. van, 'Vrouwenkiesrechtstrijd in Leiden. De knuppel in het hoenderhok', *Jaarboek Dirk van Eck* (2007-2008) 177-220.
- Steen, A. van, 'De dagboeken (1893-1900) van Lizzy van Dorp. De eerste rechtenstudente in Nederland die studeerde in Leiden', *Jaarboek Dirk van Eck* (2007-2008) 221-273.
- Steen, A. van, 'Leiden is een dorp!', C. de Graaf en A. Netiv eds., *Erudiete overpeinzingen* (Leiden 2006) 204-205.
- Steen, A. van, 'Vrouwen kleurrijk vooruit! Internationale Vrouwendag en de emancipatiestrijd in Leiden, 1978-2007', *Jaarboek Dirk van Eck* (2006) 135-181.
- Steen, A. van, 'Geen armenpenningen voor Ary van Steenen! De katholieke familie Van Steen in en om Leiden, 1739-1905', *Jaarboek Dirk van Eck* (2005) 17-63.

- Steen, A. van, 'Tussen hak en zool wonen ook mensen! De Leidse Werkgroep Vrouwengeschiedenis (1976-1991) en onderzoek naar Leidse vrouwen', *Jaarboek Dirk van Eck* (2004) 173-224.
- Steen, A. van, 'Boekbespreking: H.J. de Jonge en W. Otterspeer ed., *Altijd een vonk of twee*. De Universiteit Leiden van 1975 tot 2000', *Jaarboek Dirk van Eck* (2004) 251-254.
- Steen, A. van, 'Openbare hogere burgerscholen in Leiden: jongens en meisjes beginnen gescheiden', *Leids Jaarboekje* (2002) 83-119.
- Steen, A. van, *Van Leidsche HBS tot Rembrandt Scholengemeenschap, 1864-1999* (Leiderdorp 2001).
- Steen, A. van, 'Historisch actief', in: *Van toen en Nu. Persoonlijke impressies en terugblikken met en zonder spijt*. HAK-publikatie nummer 3 (Leiden 1999) 13-17.
- Steen, A. van, 'Het dienstbodenvraagstuk en de werkloosheid', *Een tipje van de sluier. Vrouwengeschiedenis in Nederland. Deel 2. Nederlandse vrouwen in deze eeuw* (Amsterdam 1980) 56-64.
- Steen, M. van der, 'De vrouwen van 1923. Vrouwen gekozen in Nederlandse gemeenteraden, ná de invoering van het algemeen kiesrecht', *Historica* 43:1 (2020) 3-9.
- Steen, M. van der, *Drift en koers. De levens van Hilda Verwey-Jonker (1908-2004)* (Amsterdam 2011),
- Stoop, N., 'Onder één dak. Ars Aemula Naturae en Kunst om de Kunst, 1890-1940', D. Witgens Hötte en A. de Jongh-Vermeulen eds., *Dageraad van de Moderne Kunst. Leiden en omgeving, 1890-1940* (Zwolle 1998) 71-78.
- Strien, W. van, *Evolutie of revolutie: 10 jaar emancipatiebeleid aan de RUL* (Leiden 1990).
- Taylor, V., 'Social movement continuity: the women's movement in abeyance', *American Sociological Review*, 54:5 (1989) 761-775.
- *Tekst en muziek van het Leids Vrouwenorkest* (Leiden 1980).
- Ternooy Apèl, J.F., 'Vereeniging tot Steun van Verwaarloosden en Gevallen', *De Hollandsche Lelie*, 19:43 (1906) 691-692.
- Tielman, R., *Homoseksualiteit in Nederland. Studie van een emancipatiebeweging* (Amsterdam 1982).
- *Tien jaar emancipatiebeleid aan de RUL. Congresbundel* (Leiden 1994).
- Tijen, T. van, *Je bevrijden van de drukpers. Jongeren en hun eigen pers in Nederland: 1945-1990* (Amsterdam 1993).
- Tijsseling, A. 'De tweede feministische golf in Nederland. Een historiografische inleiding', *Leidschrift* 30:2 (2015) 7-25.
- Tilly, C., *Social Movements, 1768-2004* (New York 2004).
- Timmermans, H., *70's in Nijmegen, Tien kreative aksiejaren* (Nijmegen 2007).
- Tjalsma, H.D., 'De Bevolking' in: B. de Vries ed., *Leiden. De geschiedenis van een Hollandse stad. Deel 3 1795-1896* (Leiden 2004) 40-51.
- Valkering, A., *Van Greenham Common tot Soesterberg. Internationaal vrouwenvredesactivisme en vrouwenvredeskampen in de periode 1979-1987* (Masterscriptie, UvA 2018).
- Vansuyt, C., *Een koekoeksjong in het wetenschapsnest. De institutionalisering van Vrouwenstudies aan Nederlandse universiteiten* ('s-Gravenhage 1990).
- Velde, H. van de, *Vrouwen van de Partij. De integratie van vrouwen in politieke partijen in Nederland, 1919-1990* (Leiden 1994).
- Velden, S. van der, *Links: PvdA, SP en Groen Links* (Amsterdam 2010).
- Verbiest, A. en A. van de Zande, *Een zee van golven. 5 jaar Annie Romein-Verschoorlezingen* (Nijmegen 1995).
- Verbij, A., *Tien rode jaren. Links radicalisme in Nederland, 1970-1980* (Amsterdam 2005).
- Verwey-Jonker, H., *Er moet een vrouw in. Herinneringen aan een kentering in de tijd* (Amsterdam 1988).
- Verwey-Jonker, H., *Emancipatiebewegingen in Nederland* (Deventer 1983).
- Visser, B., *Vooruit in den strijd! Toont dat gij vrouwen, maar moedige zijt! Een onderzoek naar vrouwenorganisaties en vrouwen in Groningen tijdens de eerste feministische golf 1860-1920* (Doctoraalscriptie UvA, Groningen 1990).
- Vries, B. de, 'Het sociaal-culturele leven: nut en vermaak', B. de Vries ed., *Leiden. De geschiedenis van een Hollandse stad. Deel 3 1795-1896* (Leiden 2004) 174-193.
- Vries, P. de, 'De tweede feministische golf in herinnering. Inleiding op het thema', *Tijdschrift voor Genderstudies* 2 (2006) 2-11.
- Vries, P. de, *Kuisheid voor mannen. Vrijheid voor vrouwen. De reglementering en bestrijding van prostitutie in Nederland, 1850-1911* (Hilversum 1997).
- Vries, P. de, 'Het persoonlijke is politiek' en het ontstaan van de tweede golf in Nederland 1968-1973', *Socialisties-Feministische Teksten* 10 (1987) 15-35.
- Vries, P. de, 'Alle vrouwen zijn moeders. Feminisme en moederschap rond de eeuwwisseling', *Socialisties-Feministische Teksten* 8 (1984) 126-148.
- Vries, P. de, 'Vrouwenlogika tegen mannelijk vooroordeel: over feministiese fronten aan de universiteit', *Socialisties-Feministische Teksten* 3 (1979) 215-248.
- Vries-Bruins, A.E.J. de, *....uit spuit, de bocht weer uit? Een uitgave van het Comité tot verdediging van de vrijheid van de arbeid van de vrouw* ('s-Gravenhage 1948).
- Vriesland, V.E. van, *De vergetenen. Een bundel prozafragmenten* (Amsterdam 1955).
- Vuijsje, M., *Joke Smit. Biografie van een feministe* (Amsterdam/Antwerpen 2008).
- Waaldijk, B., *Het Amerika der vrouw. Sekse en geschiedenis van maatschappelijk werk in Nederland en de Verenigde Staten* (Groningen 1996).
- Wal, E. van der, *Met het oog op 2000: vrouwenstudies. Verslag van drie jaar Stimuleringsgroep Emancipatie-onderzoek* ('s-Gravenhage 1988).

- Weevers, M., ‘...waardoor haar verblijf in de werkinrichting tot een werkelijke zegen zou kunnen zijn.’ Leidse vrouwen en de Rijkswerkinrichting voor vrouwen te Oegstgeest-Leiden, 1886-1920’, *Jaarboek Dirk van Eck* (2013) 93-130.
- Weevers, M. en C. Bijleveld, ‘Thans zal met kracht het breien van kousen worden voortgezet.’ Vrouwelijke bedelaars en landlopers in de RWI te Leiden 1886-1907, *Justitiële verkenningen* 2 (2010) 44-67.
- Werker-Beaujon, C.M., C. Wichmann en W.H. Werker eds., *De Vrouw de vrouwenbeweging en het vrouwenvraagstuk. Encyclopaedisch handboek* (2 dln.; Amsterdam 1914-1918).
- Werkgroep Vrouwengeschiedenis Groningen, *Vrouwen, kiesrecht en arbeid. Nederland 1899-1919* (Groningen 1977).
- Weijde, B. van der, en H.M. van der Weijde-Oudenaarden, *Vrouwen op een Bordje. Straatnamen in de Stevenshof in Leiden* (Leiden 1993).
- Wijdeven, I. van, ‘Het Reveil in Nederland (1817-1854)’, *Historisch Nieuwsblad* 7 (2009) 24-30.
- Wijnaendts Francken-Dyserinck, W., *De strijd voor het vrouwenkiesrecht herdacht* (z.p. 1953).
- Wilde, I. de, ‘Van Lente tot La Fronde: over enkele vrouwentijdschriften rond 1900’, *Tijdschrift voor Tijdschriftstudies*, 7:13 (2003) 4-14.
- Wilde, I. de, *Nieuwe deelgenoten in de wetenschap. Vrouwelijke studenten en docenten aan de Rijksuniversiteit Groningen 1871-1919* (Assen 1998).
- Wilde, I. de, ‘“De kentering naar het nieuwe vrouwenleven”. Over het Maandblad voor Vrouwenstudie (1913-1915)’. *Geleerde vrouwen. Negende jaarboek voor vrouwengeschiedenis* (Nijmegen 1988) 152-169.
- Wilde, I. de, *249 Vrouwen na Aletta Jacobs. Vrouwelijke gepromoveerden aan de Rijksuniversiteit Groningen 1879-1987* (Groningen 1987).
- Withuis, J., ‘De doorbraak en de feestrok. Een uitnodiging tot onderzoek naar de politieke geschiedenis van sekse rond het einde van de Tweede Wereldoorlog’, *De Gids* 4 (1991) 255-267.
- Withuis, J., *Opoffering en heroïek. De mentale wereld van een communistische vrouwenorganisatie in naoorlogs Nederland 1946-1976*. (Meppel/Amsterdam 1990).
- Withuis, J., ‘Moeders, dochters of vrouwelijkheid. Relatieproblemen in feministisch onderzoek naar vrouwenorganisaties (naar aanleiding van de NVB)’, M. Aerts e.a., *Heden verleden vrouwen 1. Het vrouwelijke georganiseerd* (Amsterdam 1986) 125-148.
- Wolters, J.A., ‘Levensbericht van Mevr. Elise van Calcar’, *Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde* (1905) 121-152.
- Zijlstra, S., ‘Poffertjes in Passoeroean. Louis Couperus in Indië’, *Indische Letteren*, 23:4 (2008) 207-219.
- Zoonen, L. van, ‘Moeten strijdende vrouwen zo grof zijn?’ *De vrouwenbeweging en de media* (Nijmegen 1991).